

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvenredno med tedni in praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:
SIMON GREGORČIČOVA ULICA 57A, 12.
TELEFON 575.

Recepti se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisemnim vprašanjem naj se priloži znak za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu št. 13.633.

Srednješolski komunisti.

Na ljubljanskih srednjih šolah se vrše obsežne preiskave o komunističnih organizacijah srednješolske mladine. Dosedanje preiskave so baje dokazale, da je zelo velik del mladine komunistično orientiran in da tvorijo po nekaterih razredih komunisti skoraj večino. Ne vmešavali bi se v to stvar, da se ni v njo vmešal »Slovenski Narod« in zahteval, da se vodi preiskava brez vsake sentimentalnosti, da se torej krivice eksemplarično kaznuje.

Nikakor ne delimo mnenja »Slovenskega Naroda«, temveč nasprotno z vso odločnostjo zahtevamo, da se postopa proti zaslepljenim dijakom z vso obzirnostjo. Nočemo nobenih izgubljenih eksistenc in naše mnenje je, da je eksemplarična strogost na mestu samo proti onim, za katere ni upati, da bi se popboljšali.

O »komunističnih« srednješolcih pa tega ni mogoče trditi. Prvič je izven vsakega dvoma, da imamo opraviti samo z zaslepljenimi dijaki. Celo prvaki srednješolskega komunizma spadajo v to rubriko. Ne bomo vendar resno mislili, da se srednješolci ogrevajo za diktatorstvo fabričnega proletariata. Večina od njih niti ne razume, kaj je diktatura in ne, kaj je proletariati. Še manj verjetno pa je, da se naši srednješolci navdušujejo za teror in prepričani smo, da ne čutijo nekonsekvence, ko se zgražajo nad terorjem vlade Cankova in istočasno odobravajo sovjetskega.

Ne, naši srednješolci niso komunisti. Mnogi od njih sicer mislijo, da so komunisti in mnogi se morda zde sebi imenitni, da so nevarni kakor pravi komunisti, ampak komunisti vseeno niso. V komunizmu naših srednješolcev vidimo nasprotno le izliv onega mladeniškega ognja, ki misli, da je samo skrajnost resnica. Kakor se je svoje dni ogreval g. ministrski predsednik Pašič za anarhista Bakunina, tako se danes ogrevajo naši srednješolci za komuniste. In kakor se je unesel g. Pašič in postal glava najbolj državotvorne stranke, tako bo iz sedanjih srednješolskih »komunistov« še mnogo najhujših državotvorcev.

Morali bi biti sami komunisti, če bi o tem dvomili. Zakaj po našem globokem prepričanju je komunistična teza napačna in ves sedanjí razvoj Rusije dokazuje, da mora komunističen program kapitulirati pred silo resnične življenja. Zato smo uverjeni, da bodo vsi sedanji »komunistični« srednješolci prej ali slej spoznali svojo zmoto in se od nje poslovili.

Nevarnost pa je, da se bo to zgodilo veliko težje in kasneje, če se bo absolutistično postopalo z mladino, če se bo uporabljalo silo. Pri najboljših od njih bo dosegla sila čisto nasproten uspeh od nameravanega, ker idej se ne vbija in ne izbija s palico, temveč le s prepričanjem. Ni treba dopustiti nobenega nadaljnjega širjenja komunističnih zablod, toda ni treba propagirati komunizma s krivičnim preganjanjem mladine.

Krivično pa se postopa z mladino, če se ne upošteva njene zaslepljenosti in njenega nedovršenega razvoja. Vsaka kazen, ki bi ustvarjala izgubljene eksistencije je greh, je krivica!

V modernih državah imajo za odrasle ljudi pogojne kazni. Tem bolj morajo biti take kazni za mladino. Dajte vsem, ki so krivi, dovolj dolg rok, da spoznajo resnico, da se prepričajo o svoji zmoti in šele potem jih sme zadeti kazen. To je minimum naše zahteve!

Kralj želi verifikacijo mandatov HSS.

Beograd, 29. maja. Včeraj niso delovali parlamentarni odbori razen sekcije za proučevanje zakonskega načrta o sodnikih. Pašiču je krona stavila na znanje, da zelo nerada sprejema njegovo tezo o odlaganju verifikacije anketiranih mandatov HSS in radi izročitve poročila anketnega odbora verifikacijskemu odboru.

Pašičevo avdijenco so pričakovali že nekoliko dni, toda izgleda, da jo je Pašič izbegaval. Včeraj Pašič celo dopoldne ni šel iz stanovanja, imel je kratko konferenco z Markom Trifkovićem, popoldne pa je odšel v dvor. O avdijenci ni hotel

dati Pašič nobenih informacij. Iz vrst radikalnih krogov doznavamo, da je kralj izrazil željo, da se morajo mandati HSS čim prej verificirati.

Po avdijenci je bil Pašič zelo nerazpoložen in se je takoj odpeljal na izprehod v Topčider. Nato je imel daljšo konferenco z Markom Trifkovićem, po kateri je poslal svoj avto. Tej konferenci med predsednikom vlade in predsednikom skupštine pripisujejo politični krogi velik pomen. Smatrajo, da je bilo na njej tudi govora, kako se bo postopalo s poročilom anketnega odbora.

Pavle Radić na dvoru.

NJEGOV SESTANEK S PAŠIČEM.

Beograd, 29. maja. Četudi je bil včeraj praznik, vendar je bilo politično življenje precej živahno. Vsi dogodki, ki so se vršili popoldne, so obstajali v avdiencah. Najprej je bil v dvoru vojni minister in nato Pašič, ki je ostal delj časa v avdijenci. Dalje so sledile avdijence Srbskića in Lukinića. Najvažnejši dogodek dneva, ki je vzbujal splošno zanimanje, pa je bila avdijenca Pavla Radića. Pozno v noč je bil v dvoru tudi Ljuba Jovanović.

Znano je, da se je mudil Pavle Radić te dni v Zagrebu v zelo važnih poslih in da so pričakovali v Beogradu njegov povratak z velikim zanimanjem. Kaj je

bil vzrok bivanja P. Radića v Zagrebu, še danes ni znano, ker ni imel tekom včerajšnjega dne nobenih političnih sestankov razen avdijence v dvoru.

Danes dopoldne se bo Pavle Radić sestel s Pašičem in bo imel z njim pogovor o politični situaciji ter o delu narodne skupščine. Kar se tiče bivanja P. Radića v Zagrebu se ne more dobiti nobenih informacij, značilne pa so njegove besede; dejal je: »Karkoli sem podvzel, sem vedno vse dobro izvršil. Mislim, da tudi sedaj ne bo iznenađen. Je še veliko težko, katere je treba izravnati. Prepričan sem, da se bo vse to uredilo.«

Izstopi iz samostojne demokratske stranke.

MEDJIMURSKI SAMOSTOJNI DEMOKRATI POSTALI RADIKALI.

Beograd, 29. maja. Veliko senzacijo je povzročila brzojavka, ki jo je prejela radikalna stranka iz Medjimurja. Brzojavka je naslovljena na predsednika Pašiča, ki se pozdravlja kot voditelj v imenu novo osnovane radikalne stranke v Medjimurju. Brzojavko je podpisal dr. Ivan Novak, znani bivši samostojni demokrat in izdajatelj lista »Glas Medjumurjac«. Brzojavka je zelo značilna z ozirom na Pribičevićeva pisma in grožnje. Vrste SDS se manjšajo od dne dne.

OPTIMISTIČNO NAZIRANJE HRVATOV.

Pavle Radić in Nikić sta imela sinoči se tanek z nekaterimi radikalnimi prvaki, med njimi tudi z Lazo Markovićem. Sestanek se je vršil v privatni hiši ob 21. Drugače je ves dan potekel zelo mirno brez kakih posebnih dogodkov. Včeraj se tudi ni moglo ničesar pričakovati, ker Pašič sploh ni prišel v predsedništvo vlade. Današnji dan bo jasen in pomemben radi sestanka Pavla Radića s Pašičem, na katerem bosta sklepala o nekaterih zelo važnih vprašanjih. Med drugim bo zelo važno, kakšno stališče se bo

TUDI DR. KRIZMAN IZSTOPI IZ SDS.

Beograd, 29. maja. Politični krogi živahno komentirajo prestop Ivana Novaka v radikalno stranko. Dr. Novak je pisal Pribičeviću, da bo kmalu tudi dr. Krizman prešel k radikalom. Dr. Krizman se že delj časa ni udeleževal skupščinskih sej in se nahaja v Medjimurju. Ta proces so pričakovali že potem, ko je Krizman izpadel iz poslednjega kabineta PP-vlade. Dejstvo je tukaj, samo še ni znano, v kaki obliki se bo to zgodilo. Tako je počil prvi, glavni obroč Pribičevićeve stranke, sledili bodo še drugi.

zavzelo napram Stjepanu Radiću. Izgleda, da obstoja ta tendenca, da se uredi položaj Stjepana Radića tako, da bi on mogel prevzeti vodstvo politike v svoje roke, ker je veliko število državnih poslov, ki se ne bi mogli brez njega reševati. Negotovo pa je še, ali se bo ob razovala homogena radikalna vlada. Prav tako pa je tudi še negotovo, da se bo takoj sestavila RR vlada. Ta vprašanja bodo važna šele tedaj, čim se izvrši glavna točka sporazuma in verifikacija mandatov, ki bo glavni znak, da je prišlo to vprašanje na površje.

pogazili jugoslovensko idejo, ki so jo popačili, ki so jo izmaličili in ki so krivi, da je slika današnje Jugoslavije takolostna.

Ti so glavni krivci, da je mogel nastati med srednješolci »komunizem«, ki ni drugo ko protest proti sedanjim razmeram.

Mladina je najdražje, kar ima narod in zato je treba postopati proti mladini z vso obzirnostjo. Vsak greh, ki bi se storil v tem pogledu, se bo kruto maščeval nad narodom! Zato ne delajte izgubljenih eksistenc!

Popoln neuspeh Kalfova v Pragi

Beograd, 29. maja. Javljajo, da je bolgarski zunanji minister Kalfov odšel iz Prage v Bukarešto. Kalfov se je baje zelo povoljno izrazil o sprejemu pri Masaryku in Benešu. Vendar je Kalfov doživel velik fiasko v Pragi. Švehla ga sploh ni hotel sprejeti.

BOLGARSKA MORA DEMOBILIZIRATI

Sofija, 29. maja. Včeraj je likvidacijski organ v Sofiji sporočil bolgarski vladi, da je konferenca ambasadorjev odbila njeno prošnjo, da se Bolgarski podaljša rok za odpušanje 7000 dobrovoljcev, ki poteče 21. maja. Bolgarski bo v tem slučaju ostala samo kvota, ki je določena po mirovni pogodbi.

ODKRITA DIJAŠKA ZAROTA V SOFIJI.

Sofija, 29. maja. Med dijaki je bila odkrita nova zarota. Zarotniki so pripravljali atentat na ministrskega predsednika Cankova. Policija je aretirala 22 dijakov.

RADIKALNI KLUB BO ZBOROVAL SE ENKRAT.

Beograd, 29. maja. Pred definitivno odločitvijo o radićevskih mandatih se bo vršila še ena seja radikalnega kluba, ako bo ostal Pašič še nadalje na stališču, da se izroči poročila anketnega odbora-verifikacijskemu odboru. Pašič hoče na ta način zvrniti vso krivdo na radikalni klub.

JUGOSLOVANSKA-MADŽARSKA POGAJANJA SO SE PRIČELA.

Beograd, 29. maja. Včeraj se je vršila prva formalna seja med našo in madžarsko delegacijo.

NOVI ANGLEŠKI POSLANIK IZROČIL SVOJE AKREDITIVE.

Beograd, 29. maja. Včeraj je podal novi angleški poslanik Cunard svoje akreditive. Zvečer se je vršil v angleškem poslanstvu banket.

MINISTRI BODO VNDARLE ODGOVARJALI.

Beograd, 29. maja. Na današnji seji narodne skupščine bo prosvetni minister odgovarjal na interpelacijo posl. Sušnika glede preganjanja nekaterih slovenskih profesorjev iz Ljubljane. Minister socialne politike bo odgovoril na vprašanje posl. dr. Milana Žanića o tiskanju statističnih podatkov ljudskega štetja iz l. 1921. Še do danes ni namreč tiskanih nobenih podatkov, čeprav se je vršilo ljudsko štetje že 1. januarja 1921.

SEJA DEMOKRATSKIH VODITELJEV.

Beograd, 29. maja. Včeraj popoldne so imeli Davidović, dr. Voja Marinković in še nekoliko prvakov demokratske stranke sejo. Demokratska stranka še vedno motri situacijo. Na akcijo radikalov in Pašiča za zbližanje Hrvatov s Srbi gleda z nezaupanjem in meni, da bo Pašič skušal Hrvate izigrati.

NOVA AFERA?

Beograd, 29. maja. »Pravda« poroča o novi aferi finančnega ministra glede 30 vagonov drobiža, ki ga ni bilo v prometu. Nikelj se je prodal na licitaciji in trdijo, da ga je kupil neki liferant. Finančni minister je napravil to transakcijo na škodo državnih interesov. V bližnjem času bo predložena o tej stvari parlamentu interpelacija.

„La porcaglia serba“.

V »Politiki« pripoveduje Adriaticus, kako silno mrzijo Italijani, zlasti dalmatinski, naš narod. Tako je bilo na javnem shodu v Zadru rečeno, da zadrski Italijani ne bodo preje mirovali, dokler ne izženejo srbskih svinj (la porcaglia serba) iz peristila Diolecianove palače v Splitu.

Ravno te dni se mudi na obisku pri D'Annunziu Mussolini in med obema je bil dosežen popoln sporazum. Kot viden znak svoje soglasnosti sta oba predvoditelja italijanske šovinizma poslala kralju skupno brzojavko.

Ni treba prav nobene modrosti in prav nobene prefriganosti, da se ugame, da ni za nas dobro, kadar sta sporazuma moža, ki sta našemu narodu prizadejala toliko gorja.

Toda kljub vsemu temu se govori pri nas, da je naše prijateljstvo z Italijo vedno globlje in da se naši nazori v zunanji politiki krijejo z italijanskimi. Vsaj naš zunanji minister g. dr. Ninčič zagotavlja tako.

Avstrijo so pogubili diplomati in politiki, ki niso hoteli videti resnice. Vse so sodili samo po željah in zato so morali zaigrati in izgubiti vsako bitko. Bojimo se, da delajo naši odgovorni politiki isto napako. Nočejo videti italijanske nevarnosti, nočejo videti stalne opasnosti, ki nam grozi z apeninskega polotoka, ker žele živeti v prijateljstvu z Italijo.

Vsi nauki zgodovine, vse izkušnje preteklosti so zaman. Vladajoči nočejo in nočejo videti italijanske nevarnosti, oni nočejo spoznati, da se ob Adriji vrši boj tudi za usodo srbskega naroda.

Ker eno si je treba zapomniti predvsem: italijanski apetit je nenasitljiv in če kje, potem velja tu pregovor, da pride apetit s jedjo. Od preobrata dalje pa dajemo Italijanom vedno nove darove v prebavo. Najprej smo dajali zemljo in ljudi, sedaj dajemo gospodarske in kulturne interese. Na korist Reke ubijamo Sušak in z nezasišanim favoriziranjem italijanskega življa v Dalmaciji ustvarjamo sebi nevarno irredento, ki stalno množi italijanske aspiracije na vzhod.

In čim dalje bomo dajali Italijanom darove, tem več bodo zahtevali in nehali bodo z zahtevami šele tedaj, ko bodo spoznali, da je naše dobre volje konec in da si je treba vse novo priboriti. Po bitki pri Kobaridu so glasno govorili vsi italijanski vojaki, da jih Gorica ne briga, da naj ostane Trst, kjer je. Po polomu Avstrije, ko ni bilo slovenskih polkov, da bi zakliskali svoj mogočni stoj! od lahkih lavorik zaslepljeni italijanski armadi, tedaj jim je bila malo Gorica, tedaj jim ni

zadostoval Trst, tedaj je bil njih cilj trboveljski premost.

Od pamtveka je cilj Italije — Balkan in če izgubimo bitko ob Adriji, bomo vodili drugo bitko dalje na vzhodu in tretjo morda že v osrčju Jugoslavije.

S frazami o prijateljstvu pa se nas hoče uspraviti v nepozornost in če te fraze ne store čiste svojega namena, potem naj stori to kaka malenkostna usluga na vzhodu. Se bolj priljubljeno sredstvo pa je, da se z italijanske strani povdarja nasprotje do Hrvatov in laska Srbom. Razcepiti nas, da bi tem lažje uspel italijanski načrt.

Pametna je bila od nekdaj italijanska diplomacija in sicer natančno tako, kakor je slab duh njenih vojakov. Vse kaže, da je pri nas ravno obratno. Dober je duh naših vojakov, vedno bolj nespametna pa je naša diplomacija. Zgodovina od preobrata dalje to dovolj jasno dokazuje. Leta 1920. smo dejali, da je Rapallo višek črte. V petih letih smo to docela pozabili in v Tirani hočemo zrtvovati tudi svojo gospodarsko bodočnost.

In zakaj? Da bomo imeli mir! Da se bomo mogli prosto razvijati! — Vse prazne nade, vse prazne sanje! Italijan nas danes ravno tako sovraži, ko leta 1920. Razlika je samo v tem, da je danes italijanski apetit neprimerno večji. Danes italijanski trgovci vedo, da je pri nas bogastvo in danes hočejo ves izkupiček našega dela — naše pomorstvo! Od nekdaj vidijo v nas samo kolona in temu nazoru se niso odvadili in se ne mislijo. Naš človek bi smel biti le hlapec, pristaniški delavec, njihov najemnik, človek tretje vrste.

In kadar so razgreti, tedaj to jasno povedo, tedaj so odkritosrčni, tedaj pade psovka, kakor te dni v Zadru, sramotna psovka o srbski svinji.

Če merodajni že nočejo videti italijanskih dejanj, če so pozabili strahotne ure v Albaniji, ko so na obrežju zamenjali italijanskih ladij, če so pozabili na vse mnogobrojne in neprestane italijanske spletke, potem naj ne pozabijo vsaj psovke, ki je padla in ki še pada na srbsko ime.

Visoko spoštujemo srbski narod in najraje bi zamolčali grdo psovko, ki je padla v Zadru. Toda pregovorjen dokaz je ta psovka, da bi jo smeli v interesu srbskega naroda samega zamolčati. Ker ta psovka je dokaz, da ne sitarimo Slovence, ko se borimo za padcem, temveč da branimo Jugoslavijo, ko branimo svojo posest ob Jadranu.

Tragična krivda slovenske politike je, da še ni znala tega dopovedati srbskim krogom. Morebiti bo to storila psovka »la porcaglia serba« in zato naj ne bo pozabljena!

Politika SKS.

V uvodniku »Prav delamo« piše »Kmetijski list« o smernicah politike SKS sledeče:

Temeljna zahteva naše politike je vedno bila delo za koristi podeželskega ljudstva oziroma onih stanov, ki s svojim ročnim delom ustvarjajo nove vrednosti, a to so: Kmet, obrtnik in delavec. Na podlagi te politike smo si tekom kratkih let pridobili veliko število vestnih prepričanih pristašev in ustvarili smo si močno politično, gospodarsko in pr. svetovno organizacijo, za katero nas zavdajo vsi naši nasprotniki. Opozarjamo samo na veliko število krajevnih in okrajnih političnih organizacij; na Zvezo slovenskih združenj; na združenje »Ekonom« v Ljubljani in »Panonija« v Mariboru; na lepo vpeljana lista »Kmetijski list« in »Grudac«; na društva kmetijskih fantov in deklet ter zvezo teh društev; na »Kmetijsko tiskovno združenje« itd. Če ti podatki zadostujejo, da vidimo, kakše požrtvovalne in odlične sodelavce ima naša stranka, kar nasprotneke istotako jezi. Pri vsem tem je v naših rokah tudi »Kmetijska družba« in velika večina kmetijskih podružnic, a končno vodijo naši pristaši tudi celo vrsto sokolskih in drugih izobraževalnih društev.

Mi se z ozirom na svojo lepo se razvijajočo organizacijo, lepo število že dobro vzgojenih somišljenikov in vedno rastoče število

vodilnih sodelavcev za svojo bodočnost nismo bali in torej nasprotniki nesramno lažejo in varajo svoje poslušalce in bralce, kadar trdijo, da smo se združili z Radićem iz strahu za lastno bodočnost. Takega strahu ne poznamo in nas tudi ni vodil pri pogajanjih s Hrvatsko seljačko stranko oziroma njeno slovensko vejo SRS. Nego nas je vodila izključno le dolžnost čim najizdatnejše skrbeti za podeželsko ljudstvo, za kmeta, rokodelca in delavca. Rekli smo si, da je z ozirom na politične razmere v državi, ki strahovito obremenjujejo delavno ljudstvo, neobhodno potrebno delovati na čim tesnejše spajanje vseh onih političnih skupin, ki istotako resno, kakor mi, stremijo za poplavljanjem razmer v korist kmetov, obrtnikov in delavcev. Prirodno, da so nam tu najsorodnejši oni volilci, katere združuje Hrvatska seljačka stranka. Tudi ta stranka si postavlja nalogo, boriti se za koristi kmetov, obrtnikov in delavcev, a obenem se bori proti gospodarskemu izkoriščanju in zapostavljanju prečanskih, posebno hrvatskih in slovenskih krajev. Hrvatska seljačka stranka vodi torej ravno tak boj, kakor ga vodimo tudi mi in naša stranka ne bi bila prijatelj kmeta, obrtnika in delavca, ako bi ne iskala najodličnejše zveze z imenovano hrvatsko, nam po programu in delu popolnoma podobno in sorodno stranko.

Francosko-češkoslovaški letalski dogovor.

Državni podtajnik za aviatiko Laurent Eynac je podal v navzočnosti šefa češkoslovaškega generalnega štaba generala Mittelhausera novinarjem sledeče pojasnilo k ravnokar zaključenemu francosko-češkoslovaškemu letalskemu dogovoru:

Da bi mogla Češkoslovaška aviatiko v resnici v velikem stilu razviti, ima za to k sreči vse predpogoje. Razpolaga z industrijo, ki more izdelovati brezhibno letala in poleg tega ima tudi posebno delazmožno motorno industrijo. K temu treba prišteti še to, da se vrši v laboratorijih nad vse intenzivno znanstveno delo. Storitna sposobnost izdelanih strojev in motorjev je nad vse dobra. Danes podpisani dogovor, ki predvideva ozko sodelovanje mogočno razvite francoske aviatične industrije s Češkoslovaško, bo stavil Češkoslovaški vse pripomočke in sredstva, potom katerih bo fabrikacija in organizacija v Češkoslovaški dobila širok razmah.

Francija bo dala Češkoslovaški svoja tehnična sredstva, svoje izkušnje. V francoskih šolah se bodo naobraževali češkoslovaški oficirji, inženirji in piloti v aviatiki.

Drugi dogovor se tiče izgraditve Prage za središče zračnega prometa. Veliki komercialni interesi, ki so v zvezi s trgovskim zračnim prometom in srečna osrednja lega Prage predstirajo to mesto, da zavzame odlično mesto v veliki mreži mednarodnih zračnih prometnih črt. Črta Pariz—Carigrad gre že danes preko Prage, nove črte na sever bodo vpeljane.

Pomen aviatike za pošto je nepregledno

velik. Nočem prorokovati, toda v desetih letih se bo posluževala pošta na velike razdalje edino zračnega prometa. Ze danes gre do zračne prometne črte iz Pariza v vse prestolice srednje Evrope, Balkana do Carigrada in Angore. Podaljšanje te črte do Bagdada bo izvedeno v najkrajšem času. V Bagdadu bi črta vstopila v velike angleško-indijske črte in zapad Evrope združila z daljnimi Vzhodom.

Sodelovanje Francije s Češkoslovaško je tudi za te načrte nad vse važno. Iz Prage bi šle črte v Moskvo in Varšavo. S postopnim podaljšanjem obstoječih zračnih prometnih črt bo v kratkem ustvarjena nova velika mednarodna mreža. Je to srečen razvoj, ki utrja bratsko in prijateljsko sodelovanje obeh narodov.

Treba je tudi široko javnost seznaniti s pomenom aviatike, da se privadi tem velikim tehničnim pridobitvam. Bodočnost pripada poštenim letalom in v petih letih bo v Evropi ravno tako ko danes med New Yorkom in San Franciscom povsodi v prometu hitra zračna pošta. V tej svetovni mreži bo imela Praga odlično mesto.

In pri nas! Srečna lega Beograda, naše prijateljstvo s Francijo ter skrb vlade za Beograd, vse to bo čisto gotovo povzročilo, da bo v tej novi mreži mednarodnega zračnega prometa zavzemal Beograd odlično mesto. Vprašanje je, če se bo skrbelo, da bodo tudi ostala mesta Jugoslavije priklopljena na mednarodni zračni promet. In ne nazadnje. Kako bo z Ljubljano?

Imeli smo priliko, da postane Ljubljana postaja na progi Trst—Dunaj. 200.000 Din bi bilo treba plačati in stvar bi bila rešena. Toda napredna Ljubljana te vsote ni zmogla in je zato zaostala za drugimi mesti. Čudna je naša naprednost v praksi.

Boj za neznano polarno ozemlje.

Kompleks vprašanj o politični pripadnosti arktičnih pokrajin bo igral, v kolikor je predvideti, v prihodnosti še veliko vlogo v geopolitiki ter mogoče ne ostane brez vpliva na politične odnose med veselislami. Ze pred nekaj časom je prišlo med Kanado in Zedinjenimi državami do izmenjave not, ki ji je bila povod od Unije nameravana odposiljatev zrakoplova »Shenandoah« v polarne kraje. Kanada si prizadeva že več let, da bi anektirala vse severno od Amerike ležeče skupine otokov. V poslednjem času je vzpostavila v onih neprijaznih krajih celo policijske postaje. Namignila je Zedinjenim državam, da sicer ne namerava uveljavljati oficijelno svojih nespornih pravic do teh pokrajin, da pa jih bo znala takoj čuvati, ako zavzamejo aneksijske namere washingtonske vlade konkretnije oblike.

Ta bratski spor postane šele razumljiv, ako pomislimo na to, da se nahajajo neznanih delih severnega polarnega morja med Alasko in tečajem najbrže še večje celine. Več geografskih dejstev je že govorilo za to domnevo. Ampak konkretnije oblike je dobila šele, ko je dokazal ameriški geofizik profesor Harris, da prihajajo valovi, ki se izlivajo iz Atlantskega oceana skozi ozek vhod med Norveško in Grenlandijo v severno polarno morje, ki obdano od vseh strani od celin, le z veliko zamudo in deklinacijo do nasproti ležečih obal Amerike in Sibirije. To dejstvo nasprotuje domnevi, da bi se nahajalo tam nepretrgoma globoko morje. Natančna preiskava je dognala, da mora biti tam obširno ozemlje, čigar lego in obliko je določil Harris matematičnim putem. Po njegovih računih meri to dosedaj neznano ozemlje okrog 1.800.000 km², je torej približno trikrat tako veliko kakor Nemčija ter ima obliko trapeza. Razumljivo je, da zahtevajo Amerikanci to od njihovega rojaka teoretičnim putem izgotovljeno, dasi dosedaj še ni hipotetično ozemlje zase. Iz tega vidika je presojati še večkrat nameravane, a še ne izvedene poletne zrakoplova »Shenandoah«, ki bi imel očividno nalogo, da vzame Harrisovo deželo formalno za Zedinjene države v posest. Na drugi strani pa smatra Kanada vse, celo doslej še nerazkrite otoke, ki leže pred ameriško severno obalo, kot velikobritansko lastnino ter stremi neumorno za tem, da uveljavi ta princip.

Na evropski strani Arktika se je posestno stanje po svetovni vojni popolnoma fiksiralo. Norveški je bila priznana leta 1920 od vevlasti suvereniteta nad Spitzbergom, ki ni pripadal do takrat nobeni državi. Danska je razširila svojo oblast preko cele Grenlandije, ki se razteza izmed vseh dežel najdalj proti severnemu tečaju. Njena skrajna severna točka, kap Brigemau, je oddaljena samo 913 kilometrov od severnega tečaja.

Vnema, s katero se trudijo nekatere države za posest oddaljenih polarnih pokrajin in tekma do dežel, ki niso še niti razkrite, se utegne dozdevati marsikomu nerazumljivo. Povdarjati pa moramo, da je treba gledati na gospodarsko vrednost arktičnih pokrajin dandanes z vse drugačnimi očmi, kakor prej. Prvič je upravičeno to v dejstvu, da so bila najdena tam številna ležišča premoga, drugič pride v poštev naravnost neizmerno bogastvo na lovskih živalih, tretjič pa so zadobili vsi, tudi najmanjšiseveo nepristopni otoki severnega polarnega morja, v zadnjem času prav posebno vrednost, ker leže na ozemlju, ki ga čaka velika prihodnost, namreč na ozemlju transarktičnega zračnega prometa. Pomen Arktike, kot tranzitnega ozemlja za moderni hitri promet se dosedaj samo zato ni upošteval, ker stara prometna sredstva: parniki in sani, niso mogla premagovati težko in nevarnosti, ki jih povzroča led, ali pa če so jih sploh premagala, so rabila za to silno dolgo časa. Letalo pa jih premaga igrice. Zato ni dvoma, da bodo sledili Amundsenovemu drznemu podvzetju novi poskusi.

Kakor so Gibraltar, Suez, Malta in Aden kljub njihovi neznatnosti važne postojanke za britski svetovni imperij, kakor omogoča posest Havajev Zedinjenim državam mero-dajno premoč v pacifičnem oceanu, tako bo imel bodoči gospodar severnopolarnega otoka v svoji roki tako promet iz Newyorka v vzhodno Azijo, čigar najkrajša pot gre preko Kakor drugi mladinski listi, tako si tudi številne druge rute svetovnega zračnega prometa.

Zato pričakujemo nadaljnji razvoj političnega posestnega stanja v arktičnem svetu z napetostjo.

Politične vesti.

Politika HSS. Pred svojim odhodom v Beograd je Pavle Radić izjavil, da ni v hrv. seljačkem klubu nobenih nesoglasij. Klub je solidaren z akcijo vodstva, katerega obvešča o akciji sporazuma. V javnosti so se razširile povodno poslednjega govora g. Pašića nasprotne vesti, o seji hrv. selj. kluba. Seja kluba je potrdila, da po Pašićevem govoru ni prišlo do nobenih nesoglasij in o napetosti odnosov v hrv. selj. klubu torej ne more biti govora. Pavle Radić je prepričan, da bo prišlo do sporazuma med radikali in HSS. G. Pašić je zavzel stališče, da sporazum izvede seljačka stranka z nacionalnim blokom kot zajednico. HSS pa se je medtem postavila na znano stališče o tem vprašanju in ne misli od njega odstopiti. Danes je v »Domu« odkrita izjava. Toda kaj bo radikalna stranka podvzela in kaj HSS,

da se to vprašanje končno reši, o tem Pavle Radić ni hotel govoriti. Gotovo pa je, da je bilo to vprašanje predmet vseh njegovih razgovorov v Zagrebu in da od tega vprašanja zavisi tudi usoda mandatov, ker bi se po končani verifikaciji mandatov morala pričeti službena pogajanja med radikali in HSS. O izvajanju sporazuma so tudi razpravljali na poslednjem sestanku šefov bloka in v bloku samem je bilo to sprejeto brez protesta. Vsi razgovori Pavla Radića in predstavnikov radikalov so se vršili tako, da je bilo o njih enako obveščeno predsedništvo bloka, kakor tudi predsedništvo radikalne stranke. V bloku prevladuje stališče, da se je nespametno pripraviti, kdo naj izvede sporazum, ampak glavno je, da se sporazum izvede. Kadar bo prišlo to vprašanje na dnevni red, bo stala opozicija proti vladi kakor neki korektiv. Na ta način bi se dosegel potreben nivo našega parlamentarizma. — Proces St. Radića ne veže te stvari. Pa proces se razvija normalno in redovito. Radić je zaslišan in kadar pridejo neki akti iz Beograda in iz provinc, bo zaslišan definitivno končano. St. Radić si je pridržal pravico zahtevati 10 dni odloka o preiskavi in o preiskovalnem zapora. Ako bo uveljavil to pravico, kar je zelo verjetno, bo o tem sklepalo sodišče. HSS namerava nadaljevati sedanje politiko in ona bo vztrajala pri akciji sporazuma do konca. HSS trdi, da je radikalna stranka pripravljena izvesti to veliko delo skupno z njo, kar je to tudi v njenem lastnem interesu.

Nemiri v Albaniji. Ni še dolgo, ko je vlada Ahmeda bega Zoge dobila pri volitvah skoraj vse mandate. Sedaj pa prihajajo poročila o resnih nemirih, ki niso izbruhnili samo v severni Albaniji, domovini Fan Noli, temveč tudi v južni Albaniji. Nemire organizirajo pristaši prejšnje vlade in številni emigranti, ki žive v Italiji. Albanška vlada se pripravlja, da s trdo roko zaduži vse nemire in je v ta namen poklicala pod orožje letnik 1905. Če pa to ne bo zadostovalo, potem misli mobilizirati še več drugih letnikov. Proti vladi nastopa odločno tudi Kosovski komitet, katerega vodi po smrti Bajrama Cure Hasan beg Priština. Albanški emigranti, ki žive v Italiji vpletajo v dogodke tudi našo državo. Mogoče je tudi v tem dokaz italijanskega prijateljstva, o katerem g. Ninčič tako rad in tako lepo govori.

Nov incident na madžarski meji. Iz Subotice poročajo: Pri Ridjici je oddal dne 26. t. m. ponoči oddelek obmejne straže na našo patroljo več streliv. Naši so odgovorili s salvo. Nato je nastalo dalj časa trajajoče streljanje, tekom katerega je bil ranjen en jugoslovanski vojak v ramo. Vzrok napada ni znan. Vložena je ovadba pri ministarstvu notranjih del.

Odobritev maroške politike Painlevéja. Ministrski predsednik Painlevé je sprejel delegacijo levice in ji podal zahtevano pojasnila glede namer francoske vlade v Maroku. Po njegovi izjavi imajo operacije v Maroku samo vojaški značaj in veljajo edino obrambi francoskih pravic, ki si jih je Francija pridobila s prejšnjimi pogodbami. Vsaka misel na aneksije ali osvojitve je francoski vladi tuja. Vlada je pripravljena takoj, kakor hitro je dosežen vojaški cilj, da bo sovražnik prepričan o nezmisljivosti volji Francije, da brani svoje pravice in se prišel s Francijo pogajati. Delegacija je nato sklenila, da predloži parlamentu dnevni red, s katerim se maroška politika vlade odobrava. Poslanec Renaudel, ki je bil v delegaciji v imenu socialistične stranke, je izjavil, da je njegov pristanek odvisen od odobrenja njegovih klubskih tovarišev, ki zborujejo jutri. Senatna skupina republikanske zveze (skupina Poincaréjeva) je sklenila, da bo akcijo francoske vlade v Maroku podpirala.

Špansko-francoska kooperacija v Maroku. Pogajanja francoskega delegata Malvyja s špansko vlado so imela popoln uspeh. Na zadnji seji francoskega ministrskega sveta je poročal Malvy o doseženem sporazumu s špansko vlado. Sporazum obsega tri točke: 1. Vojne operacije se bodo vodile končnatno, tudi z morske strani. 2. Francoska letala smejo v bodoče leteti tudi čez španske cone. 3. Vrhovno vodstvo španskih in francoskih čet prevzame francoski general.

Dr. Beneš ne gre na Dunaj. Avstrijska propaganda za priključitev Avstrije k Nemčiji je silno poslabšala odnose med Avstrijo in Češkoslovaško. To dejstvo je sedaj z odgovorom dr. Beneševga prihoda na Dunaj jasno dokumentirano. Avstrijski krogi so vsled te odpovedi zelo indignirani. Ne čiste po pravici, ker so jo s svojo politiko sami izvali. Časi cesarskega Dunaja so prešli in to si bo pač moral Dunaj zapomniti!

Nastop avstrijskih socialistnih demokratov proti zunanemu ministru dr. Mataji. — Ker je dr. Mataja imel vsled nastopa držav Male antante proti komunistični centrali na Dunaju tako nesrečen govor, da je preostre nastopil proti sovjetski vladi, je ta odpovedala vsa naročila, ki so jih imela avstrijske tvrdke. Naročila so bila izdana za vsoto 400 tisoč dolarjev. Vsled tega so vložili socialisti demokrati ostro interpelacijo, v kateri zahtevajo, da je treba takoj napake dr. Mataje popraviti in prepovedati, da bi avstrijska policija vršila za tuje države tajno detektivsko službo.

Avstrijska vlada proti hakenkreuzlerjem. Umor občinskega odbornika Müllerja v Meidlingu in njemu sledeča energična akcija avstrijske socialne demokracije sta izsilila od avstrijske vlade odločne ukrepe proti avstrijskim fašistom. Najprej je bila razpuščena organizacija Rheinland, katere člani so bili direktno udeleženi pri umoru. Nadalje je sklenila vlada, da morajo hakenkreuzlerji izprazniti prostore, ki jih imajo v prejšnjem železniškem ministarstvu na Schillerplatzu. Dalje je dobila policija nalog, da razoroži vse hakenkreuzlerje. Tudi v šolah se bodo izvedle preiskave, da se ugotovi, kateri učenci pripadajo tej teroristični organizaciji. Policija je ugotovila, da prejemajo avstrijski fašisti orožje iz tujine, najbrže iz Nemčije. Avstrijska vlada je bila primorana k tem

korakom, ker je med delavstvom zavlado tako ogorčenje, da se je bilo bati, da si delavci sami poiščejo zadoščenja. Delavski listi označujejo odredbe vlade kot nezadostne in zahtevajo razpust vseh hakenkreuzerskih organizacij.

— Ameriški dolar. Sovjetski listi poročajo, da je guverner Mandžurije Cangsolin, ki je dejanski gospodar vse Mandžurije, ponudil Ameriki, da proti posojilu v znesku 20 milijonov dolarjev izda sovjetsko vlado iz področja vzhodno-kitajske železnice. Dalje se poroča, da se že opaža zelo sovražno nastopanje kitajskih oblasti proti ruskim upravičencem vzhodno-kitajske železnice. Te sovražnosti naj bodo pričetek za izvajanje Cangsolinovega načrta. — Verjetno je, da trenutno soveti niso v stanu nastopiti proti Cangsolinu. Toda drugo vprašanje je, kako so bodo soveti revanširali po par letih.

— Revolverski atentat v Parizu. Dne 26. t. m. je bil napaden v Parizu blaginjak lista Action Francaise Berger v bližini kolodvoza Saint Lazar od neznanega moža z revolverskimi strelji ter smrtno nevarno ranjen. Atentator je izginil brez sledu.

— Komunistični monstreproces v Rovnu. Iz Varšave poročajo: Pred okrajnim sodiščem v Rovnu se je začel dne 27. senzijski monstreproces, večinoma Ukrajincev preko sto obtožencev, večinoma Ukrajincev in Malorusov, ki so obtoženi komunistične in protidržavne propagande. Povabljenih je 140 priči.

Prosveta.

CERKVENI KONCERT V FRANČISKANSKI CERKVI

v Ljubljani se vrši v četrtek, 4. junija ob 8. uri zvečer in sicer se izvaja sloveč oratorij »Blagor, katerega je izvajala Glasbena Matica z največjim uspehom v pondeljek, dne 18. t. m. Vse ljubitelje resne umetniške glasbe opozarjamo na ta cerkveni koncert. Vstopnice po znižanih cenah v Matici knjigarni.

Cerkveni koncert »Glasbene Matice« v Ljubljani se vrši definitivno v četrtek, dne 4. junija t. l. Vstopnice od 25 Din navzdol so že v predprodaji v Matici knjigarni.

Dnevne vesti.

APATIJA.

Pred dnevi smo zabeležili vest, da je bil v Firenci dosežen med jugoslovensko in italijansko delegacijo načelen sporazum v vseh važnejših vprašanjih. Stara stvar je, da pri vsakem sporazumu z Italijo smo plačujoči del mi. Nobena tajnost pa tudi ni, da zasleduje pri firenškem sporazumu Italija predvsem ta cilj, da popolnoma zagospodari v pomorski trgovini na Jadranu in da osigura Trstu in Reki sigurno in cvetoč razvoj na škodo našega pomorstva, našega gospodarstva in elasti na škodo Slovenije, ki bi bila tako popolnoma odrezana od morja.

Samoposebi vstaja vsled tega zahteva Slovenije po zvezi z morjem. Mi moramo dobiti to zvezo, ali pa nas zadene težka in nepopravljiva gospodarska katastrofa. Ob priliki najetja Blairrovega posojila se je poslanecem SKS ob aktivnem in pasivnem nasprotju drugih slovenskih strank posrečilo, da je bila zveza Slovenije z morjem uzakonjena. Doseglo se je tudi to, da so bile uzakonjene proge trasiranje.

Toda to je tudi vse! Da bi se stvar pomaknila še za korak dalje, tega ni bilo mogoče doseči in kako bi se tudi, ko pa se slovenska javnost z eno samo izjemo za to stvar ne briga.

Edino g. Anton Lušin se trudi in peha ter žrtvuje denar, da ne bo zveza Slovenije z morjem pozabljena in da ne bo zaigral uspeh, ki je bil dosežen z uzakonjenjem proge Sent Janž-Sevnica in Kočevje-Vrbovsko. Toda en sam človek ne zmore bremen, ki so zvezana z bojem za doseg Slovenije z morjem. Javnost, predvsem naši gospodarski krogi morajo zagrabiti za delo in poskrbeti za sredstva, da se bo akcija za zvezo Slovenije z morjem čim najuspešnejše razvila.

Apatije mora biti konec in posameznik ne more izvršiti tega, kar je naloga vse javnosti!

— Komodno stališče si je izbrala »Nova Dobca«. Najprej je junačila in delila lekcije, nato pa je še bolj junaško stisnila rep med noge ter se zagnala v aristokratski molk. Kakor drugi mladinski listi, tako se tudi »Nova Dobca« domislija, da jo kritika ne zadene. Bo že še spoznala nasprotno!

— Občinski odbor trga Zalec je bil od velikega župana razpuščen. Za gerenta je imenovan g. Sušteršič, posestnik v Zalcu. Za danes le suh komentar.

— Zaslužena klofuta. Včerajšnji »Slovenec« je sledeče ilustriral vrednost »Jutrovihih moralnih naukov:« »Vešala, ječe ne bodo zatrla zločina, pač pa... omejitve razuzdanosti, povratek moralne in duševne discipline v rodno...« »Jutro« 27. maja 1925, na strani 1.) »Dve gospodični, žarki kot južno sonce, želita dopisovati z inteligentnimi gospodi, sličnega temperamenta (žarkega namreč). Dopise pod šifro »Gartroža« in »Divja roža« na upravo »Jutro« 12.029. (Jutro, 27. maja 1925, str. 7.)... Trije mladeniči, ne

preveč umazani, iščejo v svrhu skupnega kopanja tri mlade gospe. Ne smejo biti strahopetne in preobčutljive. Dopisi pod »Junačkinje« na upravo »Jutro«. (18. maja 1925, str. 7.)

— Vzemite patent na hinavščino! »Jutro«, glasilo onih, ki persekvirajo uradništvo in odstavljajo župane je v sredo napisalo tele hinavšne besede: »Mesto sovražstva več ljubezni do bližnjega, mesto hujškana več pravega krščanstva, mesto slepila več stvarnosti in življenjske etike.« Gospodje, vzemite patent na hinavščino!

— Antituberkulozni dan. Danes in jutri po vsej državi »antituberkulozni dan«. V ta namen se vrše po šolah in javnih prostorih popularna predavanja o pobijanju tuberkuloze in njenem ozdravljenju.

— Nova določitev policijske ure. Velika župana ljubljanske in mariborske oblasti objavljata v zadnjem »Uradnem listu« razglas o policijski uri v ljubljanski in mariborski oblasti. 1. V Ljubljani in Mariboru je določena policijska ura za gostilne 24. za kavarne 1. ura; 2. v zdraviliščih na Bledu, v Rogški Slatini in Dobrni: med sezijo, to je od dne 1. junija do 30. septembra: za gostilne 24., za kavarne 1 ura. Izven sezije, t. j. od 1. oktobra do 31. maja veljajo za te kraje določila točke 4; 3. v krajih, kjer so sedeži srezkih poglavarjev, za gostilne 23., za kavarne 24. ura; 4. za vse druge kraje: a) poleti, t. j. od 1. aprila do 30. septembra za gostilne in kavarne 23. ura; b) pozimi, t. j. od 1. oktobra do 31. marca za gostilne 22. ura, za kavarne 23. ura; 5. gostilne in kavarne se ne smejo odpirati poleti pred 5. uro, pozimi pa ne pred 6. uro; 6. točilnice (vinočeti, vstevši vinočete pod vejo), ki ne spadajo v kategorijo rednih gostiln, zapirajo in odpirajo svoje obrate v času, ki velja za druge trgovske lokale. — Za posamezne izjemne prilike dovoljujejo podaljšavo policijske ure policijska oblastva prve stopnje. — Železniške restavracije smejo biti odprte v krajih, kjer ni dovoljena kasnejša policijska ura, čez policijsko uro do odhoda zadnjega vlaka pred polnočjo. — Obrtno oblastvo sme dovoliti za posamezne kraje, obrate ali prilike policijsko uro tudi bolj zgodaj. Prestopki se kaznujejo z globlo do 1000 dinarjev ali z zaporom do 14 dni.

— Izprememba v državni službi. Imenovan so: dr. Pavel Kanc za okrožnega zdravnika za zdravstveno okrožje Ljubljana okolica, invalid Jernej Tomc iz Ljubljane pa za sodnega slugo pri okrajnem sodišču v Gornjem Gradu. Premišljeni so: carinik Janko Srimšek iz Beograda v Čakovce; davčni oficijal Stefan Kramer iz Blata v Dalmaciji v Mursko Soboto; davčni asistent Rudolf Lotrič iz Cavtata v Mursko Soboto; carinik Dragotin Stipanovič iz Ljubljane na Jezersko in sodni sluga Alojzij Novak od okrajnega sodišča v Gornjem Gradu k okrajnemu sodišču v Radcah. Upokojena sta: rudarski tehnični uradnik Josip Sucher v Velenju in računski revisent Vladimir Biček v Ljubljani. Ostav-

ko na državno službo je podal geometer Zoran Zakrjasek.

— Razpisana službena mesta. Veliki župan ljubljanske oblasti razpisuje službo okrožnega zdravnika za zdravstveno okrožje Trato pri Škofji Loki. Dalje je razpisanih več stalnih učnih mest na mečanskih šolah v ljubljanski in v mariborski oblasti. Glej Uradni list številka 47 z dne 27. maja 1925.

— Izprememba v seznamu zdravnikov v Sloveniji. V imenik zdravniške zbornice za Slovenijo so se vpisali: dr. Evgen Kanský, izredni univerzitetni profesor v Ljubljani, dr. Elsa Soss, zasebna zdravnica v Ljubljani, dr. Jože Arh, sekundarij v Ljubljani, dr. Leon Šavnik, zdravnik v ženski bolnici v Ljubljani, dr. Ljudevik Grünwald, okrožni zdravnik v Planini p. S. Izbrisala sta se: Ciril Komotar, ker se je preselil na Hrvaško in dr. Ivan Gregorek, ker se je preselil v Srbijo.

— Iz vojaške službe. Pehotnim podporočnikom so imenovani naredniki-djaki: Ernest Migler, Ciril Nemeč, Peter Božič, Anton Ječ, Alojzij Fink, Fran Haspar, Josip Poharin, Josip Znidaršič; konjeniškim: Jože Šober in Lenard Taus; inženjerskim: Fran Punčuh, Viktor Sen in Vladimir Juvanec; sanitetnim: Srečko Deperer. — Vpokojeni so: bivša pehotna kapetana avstro-ogrsko vojske Franjo Taš in Julij Kramer, dalje bivša pehotna poručnika Matija Sol in Anton Širka, nadintendant Vilko Begič in računski nadoficijal Dragotin Vancer.

— Prepovedani listi. Ker so pisali proti interesom naše države je odvzet poštni debit sledečim listom: »Temesvarer Tagblatt«, »Schwabische Volkspress«, »Temesvarer Hirap«, »Hatzfelder Zeitung«, »Hatzfelder Volksblatt«, ki izhajajo vsi, kakor že imena povejo, na Madžarskem in »Deutsche Welt«, ki izhaja v Berlinu.

— Vsem davčnim uradnikom, ki se udeležijo letošnje skupščine v Sarajevu, priporočamo, da pazno čitajo prihodnjo številko »Naslega Glasca«. — Sekcija Ljubljana.

— Orjunaši, udeleženci sleta in kongresa v Beogradu! Izgleda, da nam pristojna oblast ne bo dovolila četrtinske vožnje za Beograd, kakor nam je bilo prvotno obljubljeno. Za enkrat smo dobili definitivno polovično vožnjo ceno. Žrtve, ki jih bo imela Orjuna povodom sleta, bodo toraj veliko večje, kakor smo pričakovali. Toda Orjuna se do sedaj ni strahla nobenih žrtev in vodstvo pričakuje, da bodo občinstvo, ki se je prišlo za kongres, kljub temu ostalo zvesto svoji prvotni odločitvi. Bratje! Pokažimo, kaj znore orjunaška požrtvovalnost! V soboto vsi v Beograd! Oblastni odbor.

— Samomor. Francoz Emil Malhaye, trgovec in importer francoskih parfumov v Ljubljani, je izvršil predvčerajšnjim na blejskem otoku samomor. Pri kapelici Matere božje tik ob bregu si je pognal kroglo v desno senec. Pogodil se je dobro, krogla je šla skozi možgane ter izstopila na levem sencu. Pred samomorom je napisal velik ovoj pisem, ki ga je naslovil na francoski konzulat v Ljubljani. Napisal je tudi pismo na blejsko orožniško postajo, v katerem pravi, da gre prostovoljno v smrt ter da orožništvu o vzrokih ni treba poizvedovati. Prenesli so ga v blejsko mrtvašnico.

— Razbojnik Bojović obsojen na smrt. V tork je bila proglašena v Štipu sodba zoper glasovitega razbojnika Bojovića. Spoznan je bil krivim hudodelstva umora, ropu in posilstva. Sodišče je izreklo na podlagi krivdoreka porotnikov sodbo za vsak zločin posebej. Skupno bi imel sedeti za zločine, ki jih je izvršil, predno je postal polnoleten, 797 let, za zločine, ki jih je izvršil po svoji polnoletnosti: 35 ropov, 2 posilstvi in 1 umor pa je bil obsojen na smrt. Razbojnik je sprejel sodbo mirno s stisnjenimi pestmi. Samo na čelo so mu stopile potne srage...

— Nov tip avtomobilov. V sredo so razkazovali v Beogradu zastopniki plzenske Škodove tovarne novinarjem in zastopnikom gospodarstva nov tip parnih avtomobilov. Ti avtomobili vozijo bremena do 7 ton s histrosto 15 do 20 kilometrov tudi po težavnih strminah. Trdi se, da porabijo na en kilometer 1 kilogram koka. Kuri se lahko tudi s lesom.

— Pred lakoto na Ruskem. V centralni Rusiji, posebno v gubernijah Kambov, Pensa, Orlov in dr. je veliko pomanjkanje živil. Prebivalstvo živi samo še od surogatov za

hran. Vlada je podvela pomožno akcijo.

— Val vročine in nevihte na Nemškem. Val vročine, ki je ležal sedaj nad Nemčijo, je povzročil na mnogih krajih hude nevihte, ki so zahtevale več človeških žrtev. Tako je treščilo te dni v Berlinu v skupino footballistov, od katerih je obležal eden mrtve, došim so bili vsi drugi samo omamljeni.

— Pomotna uporaba ostrih bomb pri manevru. Te dni so imeli polki ameriške nacionalne garde v New Yersju manevre. Pri tej priliki je prišlo do nenavadne nesreče. Čete bi bile imele metati druga na druga bombe, ki razvijajo samo dim. Pomotoma pa so dobile čete bombe, ki povzročajo solze, vsled česar je bilo večje število vojakov več ali manj poškodovanih. Vendar posebno težkih poškodb ni bilo.

— Pretepi na Dunajski univerzi. Na dunajskih ulicah so v zadnjem času na dnevnem redu pretepi med komunisti in Hackenkrenlerji. Dne 26. t. m. pa so bila tudi akademična tla dunajske univerze zopet enkrat pozorišče divjih pretepaških scen. Pretepati so se nacionalisti in komunisti. Orožje so bile palice, jermeni, roke in noge. Komunisti so »potegnili kratkega«. Nacionalisti so jih pometali iz aule in zastražili vrata. Pretep je izzvala hujškajoča govoranca nekega komunističnega slušatelja visoke šole za svetovno trgovino, ki je hudo nahnul nacio-naliste. Kljub temu, da je zasedla policija prostor pred rampo, so trajali kravali od pol 12. do 7. zvečer. Ker so bili akademični pretepači tako neprevidni, da so nadaljevali pretek na ulici, so prišli štirje policajci v roke. Ko so zvedeli o teh kravalih na visoki šoli za svetovno trgovino, so si skočili vročkrvni mladeniči tudi tam malo v lase.

— Smrtonosen gumb. Šestipetdesetletni stavbni delavec Joe Mannion v Sheffieldu si je zapel nedavno v namenu, da praznuje na dostojen način opoldanski odmor, gumb ovratnika srajce. Ko je lezel iz stavbenega ogródja, je padel tako nesrečno na neke desko, da se mu je zaril gumb globoko v vrat, kar je imelo za posledico hitro in komplicirano smrt. Poroča se namreč, da se je obenem zadušil in izkrvavel.

— Eksplozijska katastrofa v Mukdenu. Velika eksplozija je uničila vojaški arzenal v Mukdenu ter razrušila vsa poslopja v obsegu 1 kilometra. Kakih 300 oseb je bilo pri tem ubitih. Kaj je povzročilo nesrečo, ni znano.

— Velik požar v kemični tovarni v Rigi. Dne 26. t. m. ob 4. zjutraj je izbruhnil v nekem skladišču lesa v riškem pristanišču in doslej neznanega vzroka velik požar, ki se je razširil na sosednjo kemično tovarno. Človeških žrtev ni, pač pa je materijalna škoda jako velika.

— Nenavadna avtomobilska nesreča v Vratislavi. Te dni je podrl v Vratislavi neki avtomobus 4 nadstropno stavbeno ogródje. Z ogródja viseča vrva se je namreč zapletla v stopnico voza. Voznik avtomobusa je vozil naprej, ne da bi bil kaj opazil. Vsled tega se je zrušilo celo stavbeno ogródje in je potegnulo vse na njem se nahajajoče rokodelce s seboj v globotino. Trije delavci so bili takoj mrtvi, dva pa so prenesli težko ranjena v bolnico.

— Nesreča na Bismarckovem stolpu pri Dürkheimu. Dne 26. t. m. popoldne so se zrušili v Bismarckovem stolpu pri Dürkheimu strop drugega nadstropja ravno v trenutku, ko je bilo več razredov ljudske šole v tem prostoru. Večina učencev je padla s stropom vred v globotino. 9 težko ranjenih so prepeljali v bolnišnico.

— Železniška nesreča na Francoskem. Dne 26. t. m. je skočil brzovlak Pariz—Nantes in doslej neznanega vzroka pri Arpajonu s tiru. Dva potnika sta bila težko, 10 pa lahko ranjenih.

— Izdajalski smrtni krik. V Pakrašu so aretirali te dni bogatega »Amerikanca« in sela Toranj, Ignacija Zeca, ki je umoril in oropal svojega soseda Hermana. Nedavno je prišel namreč Zec k Hermanu ter ga prosil za posojilo 2000 dinarjev. Zec ni imel denarja pri roki, zato mu je obljubil, da mu ga da drugi dan na sejm. Zec je pričakal Hermana ob njegovem povratku v zasedi, ga vstrelil in oropal. Kmetje so slišali strel in vsklik Hermana: »Torej ti si?«, tako so prišli Zecu na sled.

— Povodenj pri Stari Gradiski. Pod Stare Gradisko je poplavlila Sava vse ozemlje. Pre-

Edgar Rice Burroughs:

Tarzanovi doživljaji v džungli.

Nikoli ni bil popolnoma zadovoljen s tem, če je vedel, da se stvari dogajajo, — želel je zvedeti, zakaj se dogajajo. Skrivnosti življenja so zbujele neizmerno zanimanje, čudeža smrti ni mogel popolnoma razumeti. Pri neštetih priložnostih je preiskal notranji mehanizem ubitih živali in parkrat je celo prsni koš žrtve tako hitro odprl, da je videl utripati srce.

Iz izkušnje je vedel, da prinaša sunek z nožem v ta organ smrt v devetih od desetih slučajev, lahko pa nasprotnika nešteto krat zabode na druga mesta in ga ne bo niti onesposobil za boj. In tako je prišel do zaključka, da je mislil o srcu, katero je imenoval »rdeča stvar, ki diha«, kot o sedežu in izvoru življenja.

Možgan in njihovega delovanja ni mogel niti najmanj razumeti. Da prehajajo njegove čutne predstave v možgane, da se tam presnavljajo, uvrščajo in urejajo, tega njegovi pojmi niso poznali. Menil je, da vedo njegovi prsti, kdaj se česa dotakne, da njegove oči razumejo, kar vidijo, da njegova ušesa vedo, kaj slišijo in nos, kaj voha.

Vrat, kožo in lase je smatral za glavne sedeže občutljivosti. Ko so ubili Kalo, je občutil nenavadno davljenje v grlu. Če se je dotaknil kače Histah, je

67

imel po vsem telesu neprijeten občutek na koži. Če se mu je bližal neprijatelj, so se mu ježili lasje na glavi.

Predstavite si otroka, ki občuduje naravo in je poln vprašanj, obdajajo ga pa sama džungelska bitja, katera razumejo vprašanja manj, ko sanskrit. Če je Gunta vprašal, kdo je dal deževati, ga je velika, stara opica trenotek gledala z velikim začudenjem, potem pa se je naprej zabavala z lovom na bolhe. In če je vprašal Mumgo, ki je bila zelo stara in bi morala biti modra, pa ni bila, zakaj zapirajo mnoge cvetke svoje vence, kakor hitro zapusti Kudu nebo, druge se pa šele ponoči razcveto, potem je opazil, da Mumga teh zanimivih dejstev še nikoli ni opazila, čeprav je vedela za vsako ped zemlje, kjer so se nahajale tolste ličinke.

Za Tarzana so bili to sami čudeži. Zanimali so njegovo pamet in njegovo fantazijo. Zanj so bile cvetice, vejice in drevesa živa bitja, s katerimi je prav tako pogosto govoril, kot z luno Goro ali solncem Kudu; a vselej je bil razočaran, če niso odgovorili.

Veter je pripisoval drevju in travi. Mislil je, da se gibljejo in tako povzročajo veter: Na nikak drug način si ni znal tega pojava razlagati. Dež so po njegovem mnenju povzročali sonce, mesec in zvezde, a njegova ugibanja o tej zadevi niso bila baš ljubez-niva in poetična.

Ko je Tarzan nocojšnjo noč premišljevalje bdel,

so si njegovi iznajdljivi možgani izmislili razlago za luno in zvezde. Močno se je razburil nad novo mislijo. Taug je spal v rogovili prav blizu. Tarzan je splezal k njemu.

Taug! je zakričal. Hipoma se je zbudila velika opica in naježila lase, ker je slutila v nočnem klicanju nevarnost. Glej, Taug, je zaklical Tarzan in kazal na zvezde. Ali vidiš oči Nume in Sabore, Sheete in Danga? Okoli in okoli Gore preže, da jo naskočijo in uplenijo. Glej oči, nos in usta Zorina! In luč, ki sije na njen obraz, je luč velikega ognja, ki ga je zažgala, da prepodi Numo, Sabor, Sheeto in Dango!

Okoli in okoli nje so same oči, lahko jih vidiš, Taug! A ognju se ne približajo preveč, le malo oči je blizu Goro. Boje se ognja. Ogenj varuje Goro pred Numo. Ali jih vidiš, Taug? Neke noči bo Numa zelo gladen in zelo hud — potem bo preskočil trnje, ki obdaja Goro in mi bomo ostali brez luči, kadar pojde Kudu spat — potem bo noč vedno tako črna, kot takrat, ko je Goro lena in spi do globoke noči ali pa če po dnevu potuje po nebu in pozabi na džunglo in njene prebivalce.

Taug je neumno gledal najprej nebo in potem Tarzana. Zareč utrinek je zaznamoval svetlo pot preko neba.

Glej! je vpil Tarzan. Goro je vrgla gorečo vejo Numi v obraz.

(Dalje prih.)

bivalci sela Mačkovar so morali bežati v sosednjo vas. Tam žive sedaj kakor cigani pod milim nebom in čakajo, da voda zopet pade.

— Nesreča na Donavi. Pri Dalju ob Donavi je trčil ribiški čoln z osebnim parnikom »Car Nikolaj II.«. V čolnu so se nahajali trije ribiči, ki so imeli pri sebi dva stotara. Vselej sanka se je čoln prevrnil. Ribič Jakob Angelik je pri tem utonil, dočim so njegova tovariša rešili. Do nesreče je prišlo, ker je bila noč zelo temna in čoln ni imel luči. Kapiten parnika je zagledal čoln šele v razdalji 10 metrov. Skušal je hitro ustaviti, toda bilo je prepozno.

— Železniška nesreča blizu Sofije. V sredo popoldne je skočil blizu postaje Gorna Banja pri Sofiji osebni vlak s tira. Deset oseb je mrtvih, 20 pa težko ranjenih.

— Senzacionalen proces zoper profesorja Scope-a. Profesor Scope v Daytonu, Amerika, ki je bil aretovan dne 9. maja, ker je razširjal v šoli Darvinove teorije, je danes predmet ameriške senzacije. Dne 26. t. m. se je začel v omenjenem mestu zoper njega proces, ki bo trajal najbrže celo poletje. Dayton je mesto, ki šteje 2000 prebivalcev, pričakuje pa se, da bo prišlo najmanj 20.000 poslušalcev. Postavili so zanje veliko število šotorov in Pullmanovih voz. Pred sodiščem se postavili večje število ojačevalcev glasu, tako da bo lahko poslušal obravnavo tudi tisti del občinstva, za katerega v dvorani ne bo prostora.

— Objem, ki bi bil postal kmalu drag. Mehanik Rudolf Tuliak v Trstu je krogel te dni z dvema prijateljskima, dokler je bila še kje kaka beznica odprta. Nato so se podali ponočnjaki na nabrežje Nazario Sauzo na izprehod, da se naučijo morskega zraka. Nadejda se jim približa mladenič, obstoji pred Tuliakom, ga navidezno vzradoščen objame, dekoč, da je srečen, da naleti po toliko času tako nepričakovano zopet na draga prijatelja. Tuliaku — ki ga je imel »pošteno pod kapo«, se ni zljubilo vprašati, odkod ga pozna. Prijazni mladenič je povabil trojico v bližnjo kavarno, češ, da je tam dobro znan, potrkal bo na stranska vrata, in odprli mu bodo. Ves čas je držal Tuliaka v tesnem objemu. Ko so prišli tako pred kavarno, je šel prijazni mladenič iskat stranska vrata. Toda ni ga bilo več nazaj, in kmalu je Tuliak opazil, da je zginila žnjim tudi njegova listnica z vsebino 480 lir. To je možakarja hitro iztreznilo. Tekel je na policijo, in imel je srečo. Čez četrtr ure je bil njegov »prijatelj« z ukradenim listnico vred v rokah policije, ki ga je agnoscirala kot brezposelnega polentarja Luigija Castiglionijsa iz Mes-sine.

— Potres na Japonskem. Železniški promet na Japonskem je v splošnem zopet vzpostavljen. Prvotne vesti glede števila človeških žrtev so bile pretirane. Sedaj se poroča, da znaša število mrtvih 279. Pač pa je materijalna škoda mnogo večja, kakor se je domnevalo. Cenijo jo na pol milijona jenov.

Ljubljana.

1.— Samomor 75letne vdove. V Kirbishevi hiši na Kongresnem trgu se je večeraj obesila na križ v oknu 75letna Marija Schaschlu. Po navadi je prišla vdova najkasneje do osme ure zjutraj v kuhinjo, ker je večeraj ni bilo niti do pol devetih, je šla njena služkinja Pepca Primčeva v njeno sobo. Prvi hip je mislila služkinja, da gleda vdova skozi okno, ker je z eno nogo klečala na stolu. Skoraj pa je videla na svojo grozo, da se je vdova obesila in da je že mrtva. Prestrašena je takoj letela po policijskega stražnika. Skoraj je prišla uradna komisija pod vodstvom dr. Fakina in policijskega zdravnika dr. Avramoviča, ki je ugotovil smrt. V sobi je bilo vse v redu. Na nočni omari je bil listek, v katerem prosi vdova, da obveste o smrti njenega zeta dr. Pessiaka na Dunaju.

Dalje so našli tudi listek o napovedi višje stanovanjske najemnine. Schaschlova bi morala sedaj plačati 1540 Din mesečne najemnine. To povišanje jo je očividno tako razburilo, da se je stari ženi zmesalo. Sigurno ji tudi, da se je bala, da ji bo stanovanje odpovedano. V tem zmislu je tudi izpovedala služkinja Primčeva. — Schaschlova je imela stanovanje, obstoječe iz 6 sob, od katerih je pet oddajala. Njena usoda torej ni bila tragična in je zato verjetno, da je storila svoje dejanje v hipni duševni zmedenosti. Stanovanje so uradno zaprli, truplo pa prepeljali v mrtvašnico.

1.— Pogreša se Lojze Komar, stanujoč v Krakovski ulici, roj. leta 1902. Izginil je dne 23. t. m. Sumi se, da se je mladenič ponesrečil in ni izključeno, da je identičen z utopljencem, ki so ga videli dne 24. t. m. otroci v Malem grabnu in ki se do danes ni agnosciran, ker ga je odnesla voda naprej.

Gospodarstvo.

KDAJ JE TREBA LETOS TRTE ŠKROPITI PROTI PERONOSPORI.

Na podlagi znanstvenih izkušenj je letos pričakovati prvi izbruh peronospor v času okoli 30. maja. Zato moramo prvi škropiti trte proti peronospori pred 30. majnikom. Drugi izbruh peronospor je pričakovati v času od 10. do 13. junija. V tem času naj bodo trte v drugi poškropljene. Tretjič je treba škropiti proti koncu junija, ali prve dni julija, kakor hitro trte odeveto in se pokažejo kot konopljenno zrno debele jagode.

Prvi škropimo z enodstotno, drugi in tretjič s poldrugodstotno galično-apneno brozgo, le če bo vreme močno deževno, vzamemo za pol odstotka galice več. Apna vzamemo le toliko, da bel preskusni papir v zmesi pordeči. Preveč apna kvari učinkovitost galice. Po grozdu moramo posebej v drugi in tretjič izdatno škropiti. Če primamo škropiva v prvi 100 gr, v drugi in tretjič pa 200 do 250 gr sulikola, smo varni tudi pred plesnobo in ohranimo grozdje zdravo. Ako bi bilo leto mokro, poškropimo trte v drugi polovici julija še v četrtrič.

B. Skalický, Grm.

LJUBLJANSKA BORZA, dne 28. maja 1925.

Vrednote: 7% investicijsko posojilo iz leta 1921 bl. 62; Celjska posojilnica d. d. Celje den. 200, bl. 200; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana den. 225, bl. 265; Merkantilna banka, Kočevje den. 102, bl. 120; Prva hrvaška štedionica, Zagreb den. 800, bl. 810; Kreditni zavod za trgovino in industrijo, Ljubljana den. 185, bl. 195; Strojne tovarne in livarne d. d., Ljubljana bl. 135; Združene papirnice Vevče, Gorjane in Medvode d. d., Ljubljana den. 100; »Stavbna družba« d. d., Ljubljana den. 265, bl. 280; 4% zastavni listi Kranjske deželne banke den. 20; 4½% kom. zadolžnice Kranjske deželne banke den. 20.

Blago: Hrastove vozovne deščice, 43 mm, 2,65 m, 53 mm, 2,85 m, I. in II. vrsta, feo meja den. 1450; smrekove, oziroma jelove deske, 20 mm in 25 mm, monte, feo nakladalna postaja bl. 550; late 24/24, od 10 do 16 cm, 2, 2½, 3, 3½, feo nakladalna postaja, 2 vag. den. 230, bl. 230; bukova drva, 1 m dolž., suha, eksportno blago, feo meja den. 25; pšenica Rosafé, 80 kg, rinfusa, prompt., par. Ljubljana bl. 490; pšenica avstralska, rinfusa, prompt., par. Ljubljana bl. 485; pšenica Hard Winter 2, rinfusa, prompt., par. Ljubljana bl. 500; otrobi pšenični, drob., par. Ljubljana bl. 190; Koruza, dobava maj, junij, par. Ljubljana bl. 250; rž, makedonska, 72/73 kg, par. Ljubljana bl. 400; ječmen, 57/59 kg, feo makedonska postaja bl. 300;

oves, makedonski, original, par. Ljubljana bl. 355; krompir beli, feo dolenska postaja den. 125.

BORZE.

— Zagreb, dne 28. maja. Devize: Curih 11.65—11.75, Praga 179.30—181.70, Pariz 300—305, Newyork 60.15—60.93, London 393.75—396.75, Trst 239.50—242.50, Berlin 14.45—14.60, Dunaj 0.0847—0.0858.

— Curih, dne 28. maja. Borza: Beograd 8.625, Pariz 25.955, London 25.1275, Newyork 516.75, Milan 20.525, Praga 15.325, Dunaj 0.007275.

— Vežanje knjig se bo oddalo potom ofertalne licitacije dne 23. junija t. l. pri direkciji državnih železnic v Sarajevu. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

To in ono.

ALKOHOL V TURCIJI.

Vino je prerok prepovedal. Če pa je prepovedal tudi žganje, pivo in sekt, je po mnenju prav mnogih mohamedancev zelo dvomljivo, tako dvomljivo, da je dovoljeno domnevati, da so te alkoholne pijače dovoljene. Vseled tega se dele Turki v tri kategorije: V prvo spadajo resnično verni, ki se vzdržujejo vsake vpijanljive pijače, v drugo oni, ki se drže pač prepovedi življanja vina, zato pa ljubijo žganje in pivo ter smatrajo sekt za vodo in končno pridejo najmodernejši, ki pijejo vse, kar dobe. Višek modernosti: življanje kokaina so tudi že mnogi dosegli.

V Carigradu se popije glasom neke nove turške statistike letno 5 milijonov litrov alkoholičnih pijač. Pri tem pa ni všteto pivo, in tudi ne vino. Torej gre v bistvu za žganje. Potemtakem izpije, ako vpoštevamo sedanje število prebivalstva, v Carigradu vsaka oseba na leto 5,6 l žganja. Ako odštejemo otroke pod 13 leti, ostane najmanj 10 litrov letno za vsako osebo. Ako hočemo biti galantni ter suponorirano, d apijejo ženske samo polovico toliko, kakor moški, potem znaša letni konzum žganja odraslega Carigrajčana najmanj 13 litrov.

Od 5 milijonov litrov se uvažajo štirje. Cena približno 11 milijonov mark je za narodno premoženje izgubljena. Radi tega se je odločila sedaj vlada, da uvede alkoholni monopol. Potem bodo Turki lahko mirno pili, saj bodo pili za domovino.

BOCCACCIO V PALERMU.

Sicilija je zelo vroča dežela. Niti duhovniška suknja ne obvaruje vedno pred ljubeznijo — iz česar je sklepati manj na odporno silo sicilijanskega temperamenta, kakor na hudobnost sicilijanskega hudiča. Dokaz temu sledeča zgodba. V Palermu sta živela dve mladi sestri, dve sirotici brez očeta in matere, Concetta in Orsolina, prva je bilo modistinja, druga tipkarica. Obe sta bili pobožni in preprosti, kar je žal dandanes tako redko. Dočim so hodile njihove prijateljice po prepovedanih potih, doma so se lišpale in

koketirale s fanti, sta hodili Concetta in Orsolina pridno v cerkev ter govorili samo o svetih stvarih. Da bi živeli v še večji pobožnosti in še bolj pridni molitvi, sta sprejeli ponudbo njihovega spovednika, ki jima je oferiral azil v svoji hiši. In res se je zdelo, da bo šlo vse dobro. Toda demon je začel sejati svojo ljuliko... Srce ne več premolega duhovnika se je užgalo v pregrešni ljubezni do njegovih gostov, in sicer kar do obeh naenkrat. Začel je hoditi za njima, kakor pravi pesem: »Deloma iz pobožnosti, deloma za kratek čas...« Vedno obema naenkrat je odkrival don Safina ljubezen. Obema naenkrat je eskamotiral ljubezenska pisma v obleko, ki sta jo nosili doma. Vsaka je dobila pisemce in napadle so jo skušnjave, ki jih je skušala krotiti s tem, da je hodila še bolj pridno v cerkev, toda nobena ni povedala drugi ničesar o svojih duševnih bojih. Vročekrvi duhovnik se je slednjič naveličal čakati in splazil se je ob polnoči v sobo, kjer sta spali deklici. Toda, joj, joj, riskantni korak je imel ravno nasprotni uspeh, kakor je pričakoval zaljubljeni duhovnik. Prestrašeni sta poskakali deklici iz postelj, navallili na vsiljivca, ki ga v temni noči nista niti spoznali ter sta ga prav pošteno našeškali. Nato sta ga pahnili iz hiše, iz njegove lastne hiše! In, ne da bi ga bili spoznali. Sele, ko so prišli mimo nočni pasanti, se je pojasnila stvar ob svitu vžigalce... Safinova ljubezen pa se je za nekaj časa nekoliko ohladila.

Izdajatelj: dr. Josip Hacin.

Odgovorni urednik: Železnikar Aleksander. Tiska tiskarna »Merkur« v Ljubljani.

POSILANO.

Cenjeni gospod urednik!

Na »Poslano« g. štukaterja Alojzija Kosa v štev. 94. Vašega cenjenega lista sem priporočil le pribiti.

G. štukater Kos iz Zabje vasi, po rojstvu pristen Slovenec, kakor pravi, je optiral za Nemško Avstrijo in je danes njen državljani tako, da mora vsake tri mesece prositi za dovoljenje prebivanja v Jugoslaviji. Importiral je v Zagreb in Ljubljano cele kolonije Nemcev z Dunaja, kjer ima kot »pristen« Slovenec svoj dom in družino.

Zatrjevanje, da ima boljše zmožnosti, ga označuje dovolj; čudno pa je, da je pri teh svojih boljših zmožnostih moral v Zagrebu zapustiti nedovršeno delo pri hotelu »Esplanade« in vili ravnatelja Karolija s svojim Nemcem vred, ne da bi ga smel dovršiti.

Prijazen nasvet se g. Kosu zahvaljujem ter mu s svoje strani svetujem, da v bodoče najprej skrbi, da bo sam opravil vsako delo dobro in nato naj šele prihaja na dan z lekcijami na naslov drugih.

Z odličnim spoštovanjem

Viktor Brezovnik
Riharjeva cesta.

Ljubljana, dne 27. maja 1925.

* Za vsebino uredništvo ne odgovarja.

Opozarjamo

cenj. inserente, da sprejema uprava »Narodnega Dnevnika« o priliki

Binkoštnih praznikov

oglaše do danes 29. t. m. zvečer do 5. ure.

Oglašajte pravočasno!

MODNI SALON

MINKA HORVAT, Ljubljana

STARI TRG ŠTEV. 21

ima vedno v zalogi najnovejše damske in dekliške slamnike in klobuke. — Žalni klobuki vedno v zalogi Popravila se sprejemajo.

GAMAUFOVO umetno gnojilo za cvetlice

je izborno učinkovito sredstvo, katero omogoči rastlini do izredno bujnega razvoja in vzbudi v cvetu mnogo intenzivnejšo nianso barve. Cena zavojčku Din 3.—.

Razpošilja društvo:

»VRTNARSKA ŠOLA« V KRANJU.

Stalna zloga: Herzmansky, Korsika, Adria, Bajc, Urbanič, Kanc

MALI OGLASI

Cena rednega dne 20 besed Din 50, vsaka nadaljnja beseda 50 para.

Abadie

sigaretni papir zopet stalno na zalogi. A. Lampret, Krekov trg 10.

Za 700 Din

mesečno gre vpokojene, bivši skladničnik več 4 jezikov in vseh pisarniških del kot sluga, inkasant, parnik, nočni čuvaj, skladiščnik ali elikno. Cenjene ponudbe prosi na upravo lista pod: »Zanesljiv 700c.

Trgovski uradnik

perfekten knjigovodja in korespondent z dolgoletno prakso išče primerne mesta pri večjem podjetju. — Ponudbe pod »Prvovrstna moč« na upravo lista.

10.000 do 15.000 Din

posojila se odda. Pogoji popolnoma varnost in primerne obresti. Ponudbe na upravo lista pod: »Varnostc.

Najboljši šivalni stroji in kolesa so edino le

Josip Petelinc-a

znamke

GRITZNER, PHÖNIX in ADLER

za rodbino, obri in industrijo

Ljubljana

Pouk v vezanju brezplačen. Večletna garancija.

Delavnica za popravila

Na veliko. Telefon 913 Na malo.

„Opeka“

prvovrstne zidake priporoča opekarna

„EMONA“ D. D.

v Ljubljani — Tovarna na Viču (Brdo) — Pisarna v Pražakovci ulici 3, prtljiče.

Instrukcije

v vseh predmetih daje dijak gimnazije. — Naslov se izve v upravi.

Enodružinska

prilpoda tudi lahko kmečka hiša se kupi na periferiji mesta Ljubljane. Ponudbe z navedbo cene in lege na upravo lista pod: »Domc.

Uradnica

z večletno prakso vešča popolnoma vseh pisarniških del, išče službe na deželi. — Ponudbe prosi na upravo lista pod šifro »Vestna in marljiva«.

Sprejme se

več gospodičen na zelo dobro domačo hrano. — Naslov pove uprava lista.

Kupi se

še dobro ohranjen cepin. — Ponudbe na upravo lista pod »Planinec.

Seznaniiti

se želi mlada gospodična z istotakim gospodom v svrhu skupnih izletov. Cenjene ponudbe na upravnishvo lista pod »Vesnac.